

4. Туркова О. К. Сервісна спрямованість надання адміністративних послуг в Україні: процедурні аспекти / О. К. Туркова // Право і суспільство. – 2015. – № 5.2 (3). – С. 189 – 194.

5. Яценко В. А. Основні завдання та пріоритети сервісно-орієнтованої державної політики в Україні / В. А. Яценко // Теоретичні та прикладні питання державотворення. – 2016. – Вип. 19. – С. 80 – 90.

Аліна НЕДІЛЬКО

*старший викладач секції
державного управління і права
кафедри фінансів і банківської справи
Полтавський національний технічний
університет імені Юрія Кондратюка*

ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНОГО ЕТАПУ РОЗВИТКУ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

Одним із найважливіших завдань сучасного державного будівництва в Україні залишається питання системно-структурної організації органів виконавчої влади. За останні 20 років центральні органи виконавчої влади багаторазово реформувалися. Останні перетворення системи, що були започатковані постановою Кабінету Міністрів України «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» від 10.09.2014 р. № 442 [2], передбачають істотне інституційне та функціональне скорочення контрольно-наглядової діяльності в державному управлінні. У цілому вітчизняна система центральних органів виконавчої влади поступово наближається до європейської, але чекати повної уніфікації українського та європейського законодавства щодо центральних рівнів державного управління не слід.

Діюча модель державного управління у різних сферах і галузях господарства носить високого ступеня централізований характер. Така модель відповідає завданням стабілізації держави, але не відповідає потребам її модернізації. Прийняття Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 р. № 333-р, створили передумови для вироблення нових підходів до системи державного управління, що має ґрунтуватися на засадах децентралізації, партнерства між державою та місцевим самоврядуванням [4].

Важливою ознакою демократичності державного управління є відкритість та прозорість адміністративних рішень, а з-поміж їх складових основним завданням стає забезпечення інформаційної відкритості, створення умов для доступу кожного громадянина до інформації про діяльність органів виконавчої влади. Інформація завжди виступала основою прийняття будь-якого публічно-владного рішення,

але зараз вона стає стратегічним ресурсом соціально-економічного та громадсько-політичного розвитку. Формування ж інформаційного суспільства як нового типу соціальної організації вимагає нової якості організаційного механізму та порядку функціонування органів виконавчої влади.

Відкритість та прозорість влади передбачається концепцією електронного урядування, яка на сьогодні поступово впроваджується в Україні. Розпочався процес запровадження даної концепції в 1994 році з прийняття Законів України «Про захист персональних даних» та «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», хоча найбільш вагомим стало приєднання України у вересні 2011 року до міжнародної Ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд», спрямованої на підвищення рівня відкритості та прозорості державного управління, залучення громадськості до формування і реалізації державної політики, подолання корупції та впровадження нових інформаційних технологій для покращення державного управління та прийняття у 2011 р. Закону України «Про доступ до публічної інформації» [1]. Цей Закон з метою забезпечення прозорості та відкритості суб'єктів владних повноважень визначив правові засади, порядок здійснення та забезпечення права кожного на доступ до інформації, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, та інформації, що становить суспільний інтерес. Важливо, що цей Закон відповідає європейським стандартам і за міжнародним рейтингом забезпечення права на інформацію, розробленим міжнародними організаціями «Доступ до інформації у Європі» (Access Info Europe, Іспанія) та Центр права та демократії (Centre for Law and Democracy, Канада), посів 8 місце серед 89 країн світу.

Основними напрямками впровадження Ініціативи на сьогоднішній день визначено:

- сприяння діяльності інститутів громадянського суспільства, їх участі у формуванні та реалізації державної політики, забезпечення доступу до публічної інформації;
- підвищення якості надання адміністративних послуг;
- впровадження технологій електронного урядування та розвитку електронної демократії;
- запобігання і протидія корупції [5].

Дані напрямки активно розвиваються на сьогодні, але на нашу думку найбільш важливими для покращення публічного управління та його системи є підвищення якості надання адміністративних послуг та вдосконалення електронного урядування в Україні.

На сучасному етапі розвитку системи публічного управління важливе місце займає місцевий рівень, саме на місцевому рівні починають максимально проводитися запровадження європейського досвіду та реформування системи державного управління з переходом до системи публічного управління. На місцевому рівні найважливішим

стало схвалення Указом Президента України від 12 січня 2015 р. № 5 «Стратегії сталого розвитку «Україна–2020», яка визначила, що «метою реформи державного управління є побудова прозорої системи державного управління, створення професійного інституту державної служби, забезпечення її ефективності». У свою чергу результатом впровадження реформи має стати «створення ефективної, прозорої, відкритої та гнучкої структури публічної адміністрації із застосуванням новітніх інформаційно-комунікативних технологій (е-урядування), яка здатна виробляти і реалізовувати цілісну державну політику, спрямовану на суспільний сталий розвиток і адекватне реагування на внутрішні та зовнішні виклики» [3]. Стратегією було передбачено проведення ряду реформ, зокрема, й таких що безпосередньо мають відношення до публічного управління на місцевому рівні, а саме основними з них є: Стратегія реформування державного управління України на 2016 – 2020 рр., Концепція системи надання електронних послуг в Україні, Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування та оптимізації надання адміністративних послуг».

Щодо теоретичних аспектів, то залишається не вирішеним питання нормативного забезпечення та теоретичного закріплення єдиних підходів щодо визначення публічного управління, системи публічного управління, об'єктів та суб'єктів публічного управління, що є необхідних для подальшого розвитку та ефективного реформування системи управління.

Сьогодні на законодавчому рівні залишається закріплене визначення державного управління, хоча в деяких нормативних документах зустрічається таке поняття як «публічна влада», що більше відповідає публічному управлінню. Щодо наукових підходів, то науковці досліджують поняття публічне управління, система публічного управління, але єдиної думки щодо їх визначень не сформовано, система публічного управління залишається майже не дослідженою, в більшості досліджень її розглядають як систему державного управління, хоча це різні системи і система публічного управління значно ширша та має значно більше коло суб'єктів ніж система державного управління. Таке при рівнянні викликано ототожненням понять «публічне управління» та «державне управління» та наділенням державного управління рис притаманних публічному управлінню, а також відсутністю закріпленого визначення на законному рівні.

Отже, на основі проведеного аналізу можемо зробити висновок, що система публічного управління в Україні до сьогодні залишається не сформованою, в різні періоди проводилися реформи які наближають вітчизняну систему до європейських. Але залишається проблема чіткого визначення понять, адже на нормативному рівні відсутнє визначення публічного управління, хоча визначення державного управління пройшло значну еволюцію і все більше набуває значення публічного управління,

що є не зовсім позитивним, адже якщо ми хочемо ефективно використати європейський досвід та досягти відповідно рівня розвитку в системі управління, то необхідно чітко розмежувати ці поняття та застосовувати нові які будуть відповідати сучасним умовам розвитку не лише вітчизняної системи управління, а й європейських країн.

Список використаної літератури

1. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI // Відом. Верхов. Ради України. – 2011. – № 32. – Ст. 314.
2. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади : постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2014 р. № 442 // Офіц. вісн. України. – 2014. – № 74. – Ст. 2105.
3. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020» [Електронний ресурс] / Президент України; Указ, Стратегія від 12.01.2015 р. № 5 / 2015. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5/2015> 147.
4. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 р. № 333-р // Офіц. вісн. України. – 2014. – № 30. – Ст. 831.
5. Про схвалення плану дій з впровадження в Україні Ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд»: розпорядження Кабінету Міністрів України від 05.04.2012 р. № 220-р // Уряд. кур'єр від 26.04.2012 р. № 76 / № 194 від 24.10.2012 р.

Олександр ОВДІН

*к.і.н., доцент, доцент кафедри
права та європейської інтеграції
ДРІДУ НАДУ*

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ: АНАЛІЗ ЗМІН, ВНЕСЕНИХ ЗАКОНОМ УКРАЇНИ «ПРО НАЦІОНАЛЬНУ БЕЗПЕКУ УКРАЇНИ» (2018 Р.)

Поняття «національні інтереси» давно вже увійшло до переліку ключових термінів, якими оперують вітчизняні фахівці у сферах міжнародних відносин, геополітики, національної безпеки та оборони тощо.

У 2003 р. було прийнято Закон України «Про основи національної безпеки України», в якому дане поняття було вперше у нашій державі визначено на законодавчому рівні. Також у даному законі було визначено 10 пріоритетів національних інтересів України, і останнім серед них – про інтеграцію України «в європейський політичний, економічний, правовий простір та в євроатлантичний безпековий простір» (дане